

TOLLETATEN

Tolletaten og informasjonsforvaltning

Presentasjon for Faglig arena for informasjonsforvaltning

Hvorfor er Tolletaten?

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel for Finansdepartementet.

—Finansdepartementets tildelingsbrev fra for Tolletaten 2021

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel for Finansdepartementet.

—*Finansdepartementets tildelingsbrev fra for Tolletaten 2021*

Lov om toll og vareførsel

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel for Finansdepartementet.

—*Finansdepartementets tildelingsbrev for Tolletaten 2021*

Lov om toll og vareførsel

Mattilsynet

Miljødirektoratet

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel for Finansdepartementet.

—Finansdepartementets tildelingsbrev fra for Tolletaten 2021

DSA

DSB

Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel

Aktørene i vareførselen oppfatter risikoen ved å ikke etterleve som høy

Tolletaten støtter oppunder virksomheten til andre myndigheter

- —*Finansdepartementets tildelingsbrev for Tolletaten 2021*

Derfor er vi:

Tilstedeværelse på steder der varer kommer over grensa: flyplasser, havner, toglinjer, veier etc.

Derfor har vi:

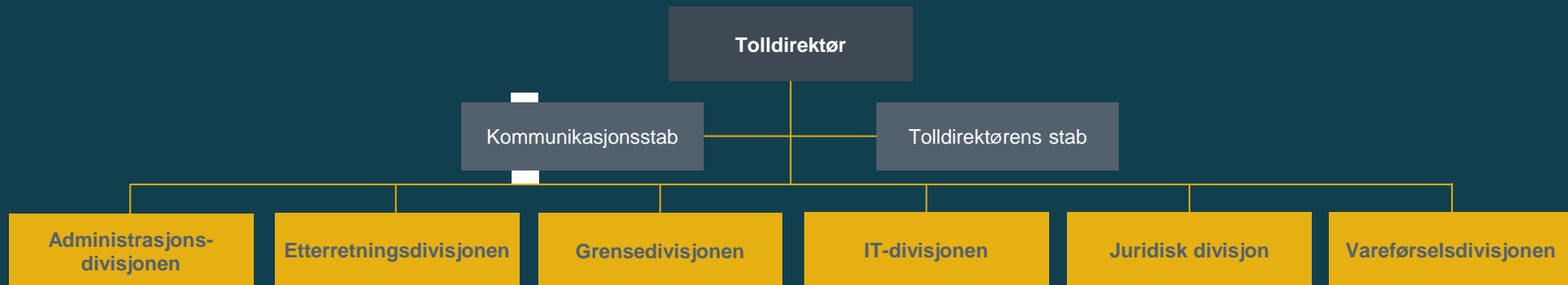
Omfattende opplegg for registrerte varestrømmer

Derfor er vi:

Rigget for å innhente opplysninger for å målrette kontrollvirksomheten

Ny organisering 2020

Får vi til dette uten en helhetlig
informasjonsforvaltning?

Åpent spørsmål:

Hva slags datasett tenker dere Tolletaten besitter?

Hva kunne din virksomhet trenge å samarbeide med Tolletaten om?

Direktiv og strategi for informasjonsforvaltning

Helhetlig informasjonsforvaltning i Tolletaten

Helhetlig informasjonsforvaltning tar utgangspunkt i alle typer data- og informasjon, og skal sørge for en mer effektiv håndtering og kontroll med Tolletatens data- og informasjon

Tolletatens strategisk hovedgrep:

1. Digitalisere informasjonshåndtering
2. Satse på informasjons- og analysedrevet måloppnåelse

I Tolletatens strategi for 2024/2025, er **Styrket Informasjonsforvaltning** et viktig utviklingsmål. Et viktig målsetning i Tolletatens strategi er at:

Et styrket informasjonsunderlag omformes til kunnskap som legges til grunn for beslutninger og handlinger

Direktiv for informasjonsforvaltning

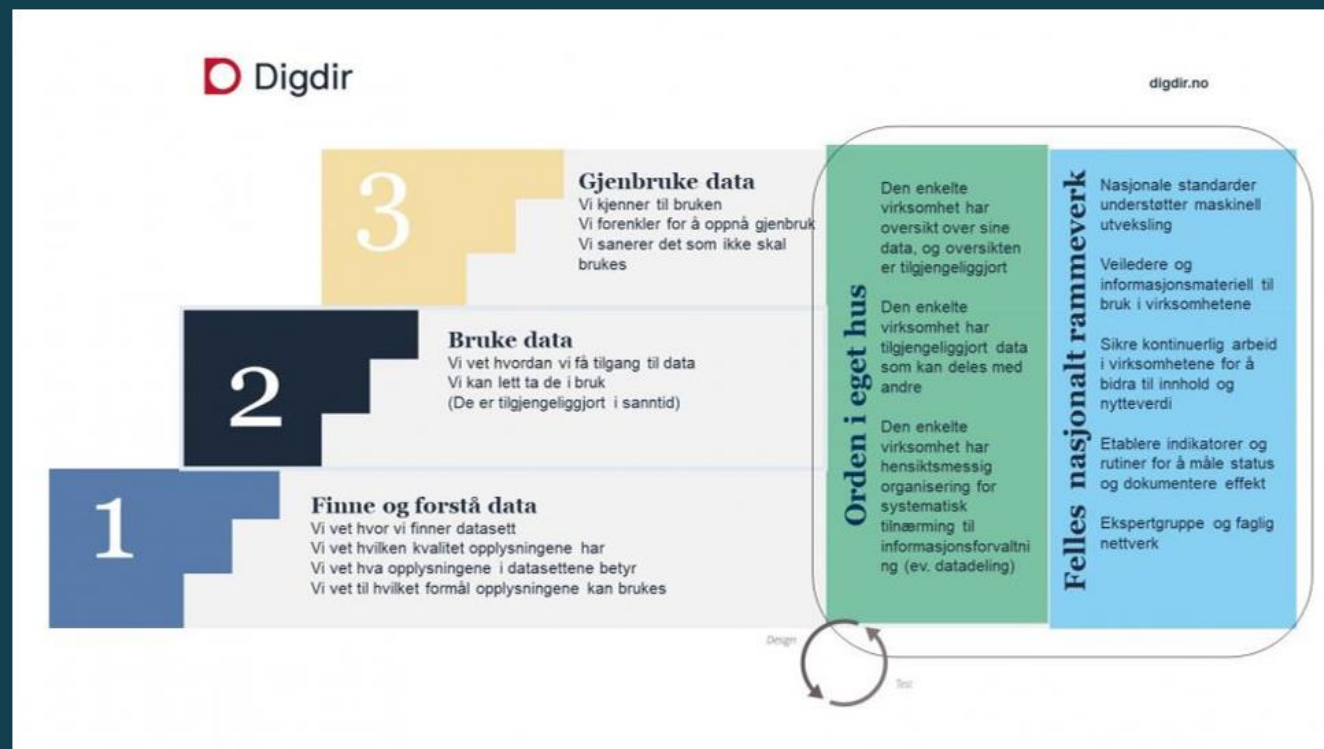
*Information governance og data governance er viktige elementer i en helhetlig informasjonsforvaltning, i Toll omtaler vi det sammen som **Data- and information-governance (DIG)***

«For at Tolletaten skal utnytte denne ressursen [data, informasjon og dokumentasjon] best mulig, samtidig som eksterne og interne føringer etterlevs, er et grunnleggende prinsipp at *Tolletaten eier dataene som oppstår eller viderebrukes i Tolletaten*»

Information governance

Information governance er spesifiseringen av beslutningsfullmakter/rettigheter/struktur og et rammeverk for etterprøvbarehet for å oppmuntre ønsket adferd i vurdering, oppretting, lagring/oppbevaring, bruk, arkivering og kassering av informasjon. Det inkluderer prosessene, rollene, standardene og måleparameterne som sikrer effektiv bruk av informasjon som bidrar til at organisasjonen når sine mål.

(Gartner: Logan 2010)

Strategiske hovedmål for helhetlig informasjonsforvaltning i Tolletaten

Helhetlig informasjonsforvaltning skal kjennetegnes av

Høy kvalitet og gjenbrukbarhet

Informasjons- og datakilder har høy kvalitet, er kartlagt og tilgjengelige for gjenbruk

Effektiv håndtering og etterlevelse

Rammeverk og styring av data og informasjon bidrar til effektiv håndtering og etterlevelse med støtte av strategiske divisjonspartnere

Brukervennlighet og økt produktivitet

Den digitale arbeidsplassen er brukervennlig og bidrar til enkel samhandling og økt produktivitet

1st line brukerstøtte (pureservice, chatbot, veiledning, superbrukere): Digital arbeidsplass veiledning (for programvare og løsninger), informasjons- og data rammeverk, regelverksveiledning og teknisk støtte

Digital arbeidsplass €

Kunnskapsforvaltning €

§ = lovpålagt

€ = økt produktivitet og kvalitet

«Papirløst og mobil arbeidsmiljø med digitale arbeidsprosesser»
(eFormidling, elektronisk signatur og saksbehandling, digital samhandling, forvaltning og vedlikehold av etatens maler)

Automatisering og digitalisering (A.I., integrasjoner og løsninger som bidrar til effektivitet og produktivitet)

Tolletatens digital samhandlingsløsninger og digital brukerbehov

Kurs, «awareness-» og utdanningsprogrammer, brukerforum
(Regelverk, programvare/bruk av løsninger), Tolletatens rammeverk)

Felles plattform for uthenting av datasett (styringsinformasjon og gjenbruk av data)
(felles datasjø eller en plattform for konsumering fra flere kilder)

Digital informasjons- og datadeling og samarbeidsplattformer

Bistå organisering og struktur for å hjelpe ansatte dele, ha tilgang til og oppdatere kunnskap og informasjon

Strategisk divisjonspartner €

Fra fagmiljøet for data- og informasjonsforvaltning ut mot de forskjellige divisjonene. Strategisk rådgiver og bidra med beste praksis synergier. Forstå behov og krav, link mellom divisjonene og interne team, problemløsning, støtte og bidra til økt produktivitet.

Dataforvaltning §

Dokumentasjonsforvaltning §

Data- og informasjonsstyring (governance) §

En felles oversikt over all data i Tolletaten. Forvaltning av Tolletatens datakatalog for å sikre kontroll, etterlevelse og gjenbruk av data

Tolletatens data er kvalitetssikret og legges til grunn i beslutninger og analyse. Tolletatens data kan tilfredsstillende alle interne og eksterne krav

Identifisere, klassifisere, lagre, sikre, gjenfinne, spore og kassere eller permanent bevare data og dokumentasjon

Effektiv og systematisk kontroll av opprettelsen, mottak, vedlikehold og bruk og håndtering av dokumentasjon. Herunder forvaltning av historisk informasjon som skal langtidbevaring og graderte arkiv

Prosessene for fangst og vedlikehold av bevis for og informasjon om Tolletatens forretningsaktiviteter og transaksjoner i form av dokumenter/dokumentasjon

Tilgjengelig og gjennomskiktig offentlig virksomhet i tråd med offentlighetslovene (e-innsyn/offentlig journal og ekstern tilgang til informasjon og data)

Oppfølging og revisjon av informasjons- og dataeiere. Undersøtte og organisere Dataforum

Informasjons- og datastrategi og styrende dokumenter for informasjons- og klassifisering, bevaring- og kassasjon

Informasjons- og data arkitektur og styringstruktur, eegodkjenninger og systemeierskap

Infrastruktur

Forvaltes og håndteres av produkteam for MS365, P360 og Altinn

Brukeradministrasjon og tilgangsforvaltning i O365, P360 og Altinn

MS365 (Teams, Sharepoint, office)

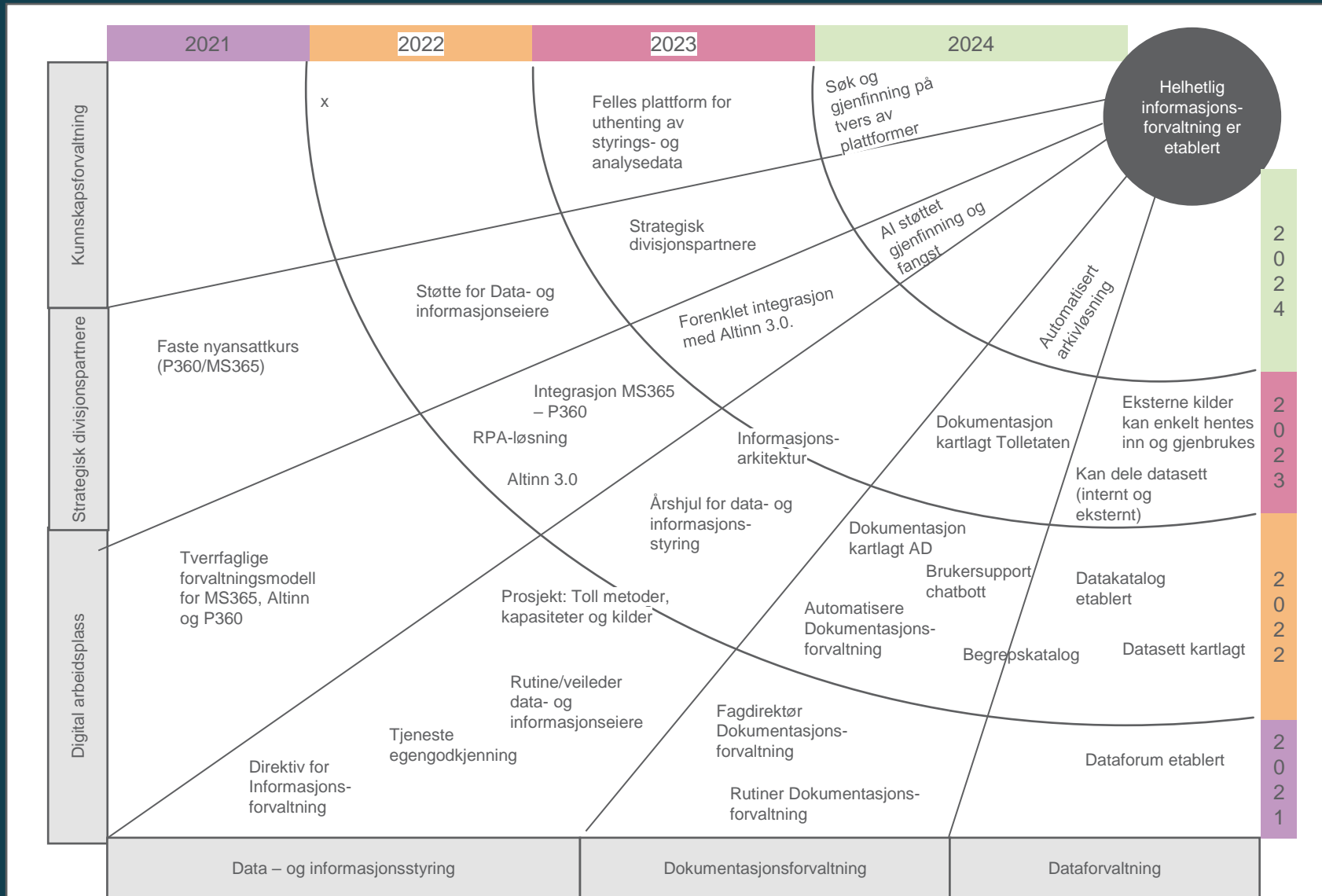
Public 360

Altinn

Felles plattform gjenbruk av data og informasjon

Integrasjoner fagsystemer (rekruttering, anskaffelser...)

Arkivverkets regulatoriske sandkasse

Tolletatens prosjekt

Arkivverket:

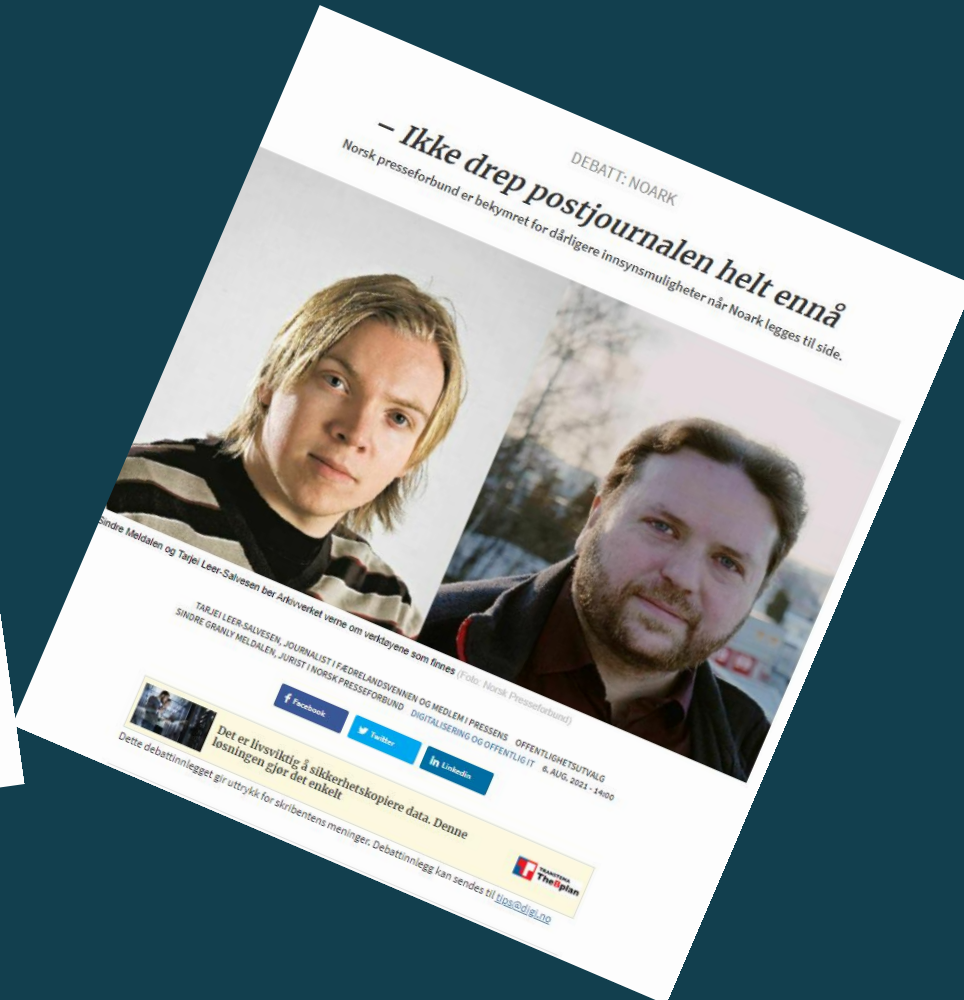
For det fjerde er lovutkastet utformet uten krav til journalføring. Dagens journalføringspraksis har bidratt til dårligere arkiver, og journalføringen har etter utvalgets syn utspilt sin rolle som instrument for å sikre pålitelig og ekte dokumentasjon. Digital kommunikasjon og digitale arbeidsprosesser åpner for at åpenhet og etterprøvnbarhet kan ivaretas med andre og mindre arbeidskrevende metoder. Utvalget foreslår at bestemmelsene om journalføring inntil videre heller hjemles i offentleglova.

Arkivverket:

For det fjerde er lovutkastet utformet uten krav til journalføring. Dagens journalføringspraksis har bidratt til dårligere arkiver, og journalføringen har etter utvalgets syn utspilt sin rolle som instrument for å sikre pålitelig og ekte dokumentasjon. Digital kommunikasjon og digitale arbeidsprosesser åpner for at åpenhet og etterprøvnbarhet kan ivaretas med andre og mindre arbeidskrevende metoder. Utvalget foreslår at bestemmelsene om journalføring inntil videre heller hjemles i offentleglova.

og pressen bare:

**Vi må få til:
Offentlighet uten Noark eller journalføring**

TOLLETATEN

R

Riksrevisjonen

Dokument

For det fjerde er lovutkastet utformet uten krav til journalføring. Dagens journalføringspraksis har bidratt til dårligere arkiver, og journalføringen har etter utvalgets syn utspilt sin rolle som instrument for å sikre pålitelig og ekte dokumentasjon. Digital kommunikasjon og digitale arbeidsprosesser åpner for at sikkerhet og etterprøvbarhet kan ivaretas med andre og mindre arbeidskrevende metoder. Utvalget foreslår at bestemte journalføringer inntil videre heller hjemles i offentleglovgivningen.

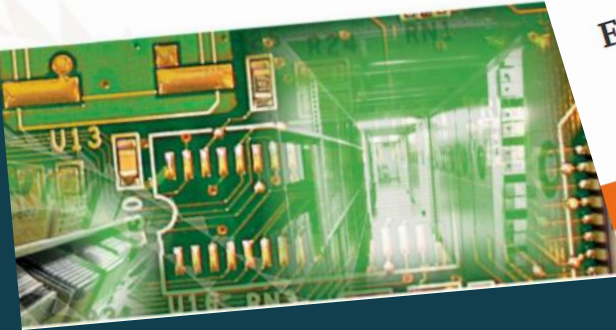
Riksrevisjonens undersøkelse av arbeidet med å sikre og tilgjengeliggjøre arkivene i kommunal sektor

Dokument 3:13 (2009–2010)

LANGTIDSLAGRING

Frykter at viktig offentlig dokumentasjon vil gå tapt

Under halvparten av de norske kommunene sikrer at digitale dokumenter blir forskriftsmessig langtidslagret, viser undersøkelse.

Riksarkivaren mener digital informasjon om innbyggerne råtner på rot i mange offentlige virksomheter. Her fra arkivene til Arkivverket. (Foto: Håvard)

– Som forventet at digital informasjon om innbyggerne råtner på rot

KOMMENTAR: DIGITALE ARKIVER

R

Riksrevisjonen

Dokument 3-serien

Riksrevisjonens undersøkelse av arkivering og åpenhet i statlig forvaltning

Dokument 3:10 (2016–2017)

**Vi må få til:
Dokumentasjonsforvaltning som omfatter all
virksomhetens informasjon**

logisk avgrenset informasjonsmengde som er lagret på et medium for senere lesing, lytting, framvisning eller overføring

samling med data (for eksempel i form av en tabell, liste eller en database) som kan gjøres tilgjengelig som en nedlastbar fil, og/eller nåes via et Web-API

organisert samling av data

samling av data som er betraktet som en enhet

dokument:

logisk avgrenset informasjonsmengde som er lagret på et medium for senere lesing, lytting, framvisning eller overføring

datasett:

samling med data (for eksempel i form av en tabell, liste eller en database) som kan gjøres tilgjengelig som en nedlastbar fil, og/eller nåes via et Web-API

organisert samling av data

samling av data som er betraktet som en enhet

dokument

logisk avgrenset informasjonsmengde som er lagret på et medium for senere lesing, lytting, framvisning eller overføring

datasett

samling med data (for eksempel i form av en tabell, liste eller en database) som kan gjøres tilgjengelig som en nedlastbar fil, og/eller nåes via et Web-API

organisert samling av data

samling av data som er betraktet som en enhet

dokument $\equiv$ datasett ✓

dokumentasjonsforvaltningen
inngår i informasjonsforvaltningen
og er en forutsetning for Orden i
eget hus

dokumentasjon blir en delmengde
av virksomhetens datasett med
særskilte krav til metadata og
ivaretagelse av arkivfaglige
prinsipper

Får vi til å ta i bruk Felles datakatalog og DCAT-AP-NO til å publisere også de datasettene som utgjør dokumentasjon, oppnår vi offentlighet uten Noark og uten journalføring.

En stor fordel er at vi tar ned skillet mellom datasett og dokumenter, så arkivfaglige prinsipper blir lettere å anvende på de datasettene som i dag ikke arkiveres.

Kort sagt:

Publisering av offentlig journal er en datadeling

Tilgjengeliggjøring av dokumentasjon er en datadeling

TOLLETATEN

